

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bass László (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Németh Renáta (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. december 14-én kelt 8.P.23.476/2011/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 7. és 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes 2009. december 11-én kelt, a ...-hez címzett levelében foglalt valótlan és sértő kifejezések alkalmasak a becsülete és emberi méltósága megsértésére, kérte továbbá az alperes eltiltását a jogsértéstől, valamint azt, hogy az alperes saját költségén a jogsértő levélnek megfelelő nyilvánosság biztosításával adjon elégtételt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint beadványában a 2009. december 5-i eseményekre vonatkozóan a ... és a ... tevékenységével kapcsolatos észleléseit fejtette ki, saját szavaival írva le a fegyveres testületek tagjainak az európai jogállamokban szokatlan tevékenységét, viselkedését. A véleménynyilvánítás alapvető alkotmányos jog, amelynek gyakorlása nem vonhat maga után büntető vagy polgári eljárást.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes a ...-hez 2009. december 11-én intézett levelében az emberi méltóságot sértő kifejezéssel élt, amikor a felperesre is vonatkozóan azt írta, hogy "Rendőrnek látszó egyének

emberi mivoltukból kivetkőzve, állat módjára viselkedve lökdösték a békés járókelőket", illetve (a felperes) "Viselkedéséből ítélve közép-súlyos szellemi fogyatékosnak tűnő személy". Az alperest eltiltotta attól, hogy a jövőben nyilvánosan, hasonló megfogalmazással illesse a felperest.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül - saját költségén - az ítéletnek a jogsértést megállapító részét levélben közölje a ...-el, utalva a peres eljárásra, illetve a meghozott ítéletre.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000 forint + áfa összegű perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 27.000 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 75. § (1) bekezdésének és a 76. §-ának szabályai alapján találta a felperes keresetét megalapozottnak. Álláspontja szerint az alperes által a ...-hez írt levelében foglalt, a felperesre is vonatkozó sérelmezett kitételek alkalmasak voltak a felperes emberi méltóságának megsértésére, az alperes levelében semmivel nem indokolható kifejezéseket, kijelentéseket írt, amelyek megalázóak, sértőek voltak a felperes személyére nézve. Úgy ítélte meg, hogy a sérelmezett kijelentések nem csak általánosságban az esemény alkalmával intézkedő rendőrökre vonatkoztak, hanem kifejezetten a felperesre is, miután a felperest az alperes maga jelölte meg az azonosító számának, a felperes nevének és beosztásának közlésével. A "viselkedéséből ítélve közép-súlyos szellemi fogyatékosnak tűnő személy" kijelentés pedig kifejezetten a ... azonosító számú felperesre vonatkozott. Az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy az alperes a más személlyel, nevezetesen a ... főkapitányával, ...-el szembeni rendőrségi intézkedés alkalmával történt észleléseit írta le a panasztestülethez címzett levelében. Miután saját magának külön sérelme nem volt, szükségtelen volt az, hogy az eseménnyel kapcsolatos körülmények leírásán túl a saját véleményét is kifejtse, mégpedig oly módon, amely alkalmas az emberi méltóság megsértésére. A bántó, lealacsonyító kifejezések használatát semmi nem indokolta. A véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása nem járhat más személy személyéhez fűződő jogainak sérelmével.

A jogkövetkezmények alkalmazásáról a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján határozott.

A perköltségviselés kérdésében a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint döntött.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a határozat hatályon kívül helyezését kérte, sérelmezve azt, hogy az elsőfokú bíróság a jogi képviselő kérelmére nem halasztotta el a tárgyalást annak ellenére, hogy a képviselő a tárgyalást megelőző napon kapta meghatalmazását, így nem állt rendelkezésére kellő idő a felkészülésre, álláspontjának részletes kidolgozására. Másodlagosan az ítélet megváltoztatását kérte, hivatkozva arra, hogy a felperesről, mint közfeladatot ellátó személyről alkotott kedvezőtlen véleménynyilvánítás nem alapozhat meg személyiségvédelmet, csakúgy, mint a közszereplőnek minősülő személyek esetében. A per tárgyat képező, felperesre vonatkozó alperesi kijelentések nem mint magánszemélyre vonatkoztak, hanem a felperes közfeladatának ellátásával összefüggésben az azt

minősítő kifejezések kerültek a ... előtti eljárás anyagába. A szabad véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos alapjog határait nem lépte túl, a beadványban általánosságban fogalmazott a rendőrnek látszó egyének vonatkozásában, továbbá az értékítéletet tartalmazó kijelentése (közép súlyos szellemi fogyatékosnak tűnő személy) mellett a felperes nevét nem tüntette fel, csak az azonosító számát. Nem értett egyet azon bírósági állásponttal, miszerint a per tárgyat képező kijelentések széles körben váltak ismertté, hiszen a felperes előjárói nem minősülhetnek széles körnek, a levél nem került nyilvánosságra, csupán egy jogorvoslati eljárásban ismerhették meg azt az illetékes személyek. A felperes részére megítélt perköltséget eltúlzottnak tartotta, tekintettel arra, hogy a felperes jogi képviselője mindössze egy beadványt készített és egy tárgyaláson vett részt, az ügy súlya sem indokolta az elsőfokú bíróság által megállapított igen magas ügyvédi költséget.

Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság döntése és az annak indokolásában kifejtett jogi okfejtése helytálló. Hivatkozott arra, hogy fellebbezésében az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem támadta, nem vitatta, hogy maga írta a kifogásolt levelet és nem tagadta, hogy az abban írt állítások a felperesre vonatkoztak. Kifejtette, hogy a nyilvános közszereplés személyi köre nem egyenlő és automatikusan nem megféleltethető a közszereplők alkotmányjogilag több szempontból is meghatározott fogalmi körével. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta az állandó bírói gyakorlatot is a tekintetben, hogy a nyilvános közszereplői minőség meghatározásakor a nyilvános megjelenést nem a megjelenés tényéhez, hanem a megjelenés céljához és rendeltetéséhez kötötte. Közszereplőnek azon személyek tekinthetők, akik egyrészt a nyilvános közszereplés igényével lépnek fel, másrészt fellépésük alkalmas a társadalom egésze, vagy egy része véleményének, illetve egzisztenciájának befolyásolására. A parancs alapján feladatát teljesítő közrendőrre ezen ismérvek nem alkalmazhatók, a közrendőr feladatainak teljesítése nem a nyilvánosság igényével történik és a társadalom morális értékrendjére nincs hatással. Helytállónak tartotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását is, miszerint a felperes személye a sérelmezett beadványból egyértelműen beazonosítható, hiszen az alperes maga hivatkozott rá, hogy a felperes azonosító számát feltüntette, a levél további részében pedig a felperes teljes nevét és rendfokozatát is megjelölte. Az pedig nem releváns a jelen ügyben, hogy az alperes által írt levél nyilvánosságra került-e, illetve annak tartalma széles körben ismertté vált-e.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján, abból okszerű következtetéseket levonva érdemben helyes döntést hozott, amellyel a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint - annak helyes indokai alapján - helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan eljárásjogi szabálysértést, amelynek következtében a határozat Pp.252.§. (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezésére kellett volna, hogy sor kerüljön.

A Fővárosi Ítéltábla elsősorban arra mutat rá, hogy a peres eljárásban helye lett volna bizonyítási eljárás lefolytatásának, azonban az alperes képviselője egyetértett azon felperesi állásponttal, miszerint a bíróságnak jogkérdés tárgyában kell döntenie, mégpedig abban a kérdésben, hogy az alperes a szabad véleménynyilvánításhoz való jogát gyakorolta vagy pedig a véleménynyilvánítási szabadság kereteit túllépve jogsértést követett el. Az alperes képviselője maga nyilatkozott akként, hogy az eseményekről készített rendőrségi videofelvételek, valamint a rádió-forgalmazási napló megtekintésére vonatkozó alperesei bizonyítási indítványt nem tartja fenn.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy a perbeli jogvita eldöntésénél nem annak volt jelentősége, hogy a felperes közszereplőnek minősül-e, de a fellebbezési kérelemben és az ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel utal arra, hogy az 1/2012. számú BKMPJE jogegységi határozat értelmében a nyilvános helyen vagy közterületen szolgálati kötelezettséget teljesítő vagy munkát végző személy e tevékenységének ellátása során nem minősül közszereplőnek. A bírói gyakorlat töretlen abban, hogy a nyilvánosság előtt folytatott munkavégzés, a közterületen történő szolgálati kötelezettség teljesítés nem minősül nyilvános közszereplésnek.

A perbeli jogvita elbírálásánál annak kellett döntő jelentőséget tulajdonítani, hogy az alperes által a ... előtt kezdeményezett eljárásban benyújtott bejelentésben megfogalmazottak túlterjeszkedtek-e azon közléseken, amelyek a jogérvényesítéshez szükségesek. Vizsgálni volt szükséges azt, hogy a beadvány tartalmaz-e indokolatlanul bántó, sértő kijelentéseket, olyan tényállításokat, amelyek nem tartoznak a kivizsgálandó kérdéskörhöz. Az alperes nem támasztotta alá a 2009. december 5-ei eseményekhez kapcsolódóan a rendőri túlkapást. Nem nyert bizonyítást, hogy a felperes és társai oly módon léptek volna fel a perbeli esetben, hogy eljárásuk, magatartásuk kellőképpen alátámaszthatta volna a rendőri intézkedésekre vonatkozó alperesi megfogalmazásokat. Az pedig kétségtelen, hogy a felperesre vonatkozó "viselkedéséből ítélve közép-súlyos szellemi fogyatékosnak tűnő személy" kijelentés valóságalapját a felperes által korábban indítványozott bizonyítékok sem támaszthatták volna alá. Miután a rendőri, közöttük a felperesi túlkapás nem nyert a perben bizonyítást, nem volt megállapítható, hogy bármi is indokolhatta volna az alperes által leírtakat, amely közlések megfogalmazásukban bántóak, megalázóak voltak.

A levél tartalmából nem lehet kétséges az, hogy az abban írtak a felperesre is vonatkoztak, illetve az alperes kifejezetten a felperest minősítette közép-súlyos szellemi fogyatékos személyként. A jogvita eldöntése szempontjából pedig annak nem volt jelentősége, hogy az alperes által írt levél nyilvánosságra került-e, az széles körben ismertté vált-e vagy sem.

Az elsőfokú bíróság döntése a perköltség tárgyában a felperest képviselő ügyvéd munkadíjának megállapítását illetően is helyes volt. Az ügyvédi munkadíj mértékének meghatározására a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján került sor, az így megállapított munkadíj eltúlzottnak nem volt tekinthető.

A perköltségviselés kérdésében a másodfokú bíróság a Ptk. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra. Az ügyvédi munkadíj mértéke a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontján és az (5) bekezdésén, valamint a 4/A. § rendelkezésén alapul.

Budapest, 2013. február 12.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
s.k.
előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő